

Panel Danas konferens centra - Starosna struktura stanovništva i penzioni i zdravstveni sistem u Srbiji

Srbija među pet najstarijih nacija na svetu

■ Negativan priraštaj i iseljavanje radno sposobnih generacija u inostranstvo uzrok nepovoljne starosne strukture ■ Prosečna starost u Srbiji 2002. iznosila je 40,2, a 2011. dostigla 42,2 godine ■ Trenutni odnos broja penzionera i osiguranika je 1:1,38

Beograd - Trend starenja stanovništva u Srbiji, koji traje još od 50-ih godina prošlog veka, ubrzano se nastavlja, a rešenja za popravljavanje starosne strukture se ne naziru. Ovakvi demografski trendovi dovode u pitanje i održivost penzionog sistema koji sada funkcioniše po principu „međugeneracijske solidarnosti“, jer je trenutno u Srbiji više od 1,7 miliona penzionera, a njihov broj se godišnje povećava za 1,2 procenta. Doveden je u pitanje i zdravstveni sistem, koji je ugrožen najpre odlivom kadrova u inostranstvo, ali i većim medicinskim potrebama starije populacije. Kakva je projekcija budućeg stanja i koja su moguća rešenja, bila je tema jučerašnjeg panela održanog u Danas konferens centru.

- Stanovništvo Srbije prema svim demografskim obeležjima može da se svrsta u grupu zemalja sa izuzetno starom populacijom, ne samo u Evropi nego i u svetskim okvirima. Na toj rang-listi smo među prvih pet zemalja. Broj mladih je nizak i opadajući, dok broj starih stalno raste. Po popisu iz 2002. broj stanovnika je bio 7.458.000, a do sledećeg popisa u 2011. taj broj iznosio je

7.176.800, dakle zabeležen je pad od 511.000. Osnovni razlog je negativan priraštaj stanovništva, ali i iseljavanje radno sposobnih generacija u inostranstvo - kazala je Gordana Bjelobrč, šefica Odseka za demografiju Republičkog zavoda za statistiku.

Ona je naglasila da je u poslednjih 50 godina broj mlade starosne grupe gotovo prepolovljen, dok se udeo osoba starijih od 65 godina povećao 2,5 puta.

- Prosečna starost 2002. iznosila je 40,2, a 2011. dostigla 42,2 godine. Iako ne izgleda, jako je puno da cela populacija ostari za dve godine između dva popisa. Ispred nas su Nemačka sa prosečnom starošću od 44,6 godina, Italija sa 43,5 godina, Bugarska i Austrija sa 42,5 i Grčka sa 42,2 godine. Međutim, visoko razvijene zemlje će te probleme rešiti osmišljenom migracionom politikom, kojom će uvesti tačno stanovništvo koje treba, određene starosti i školske spremne - dodala je Bjelobrč.

Ona je i naglasila da će po projekcijama za 2041. godinu, po srednjoj varijanti koja bi uključila i migracije, Srbija imati 6,83 miliona stanovnika, a ukoliko bi se isključile migracije, taj

broj je za 900.000 stanovnika manji. Ona je i podsetila da se takozvana „bejbi bum“, posleratna generacija, koja je još uvek radno sposobna, približava prelasku u grupu starijih od 65 godina, što će dodatno smanjiti radni kontingent, a opteretiti penzioni fond.

Jelica Timotijević, direktorka za odnose sa javnošću PIO Fonda, napomenula je da optimalan odnos broja penzionera i zaposlenih treba da iznosi jedan prema tri, da bi sistem penzionog osiguranja kakav je kod nas imao punu finansijsku stabilnost. Trenutni odnos broja penzionera i osiguranika je 1: 1,38, što je nedovoljno, te se potencijalni rizik nedostatka sredstava kod nas prevazilazi garancijama države.

Zoran Milošević, pomoćnik ministra rada, zapošljavanja i socijalne politike, istakao je da osim poboljšanja zakonske regulative, veću pažnju treba posvetiti demografskoj politici, te bi trebalo da se u okviru Ministarstva formira poseban odsek koji bi se detaljnije bavio tom oblašću.

Tatjana Radosavljević, direktorka Lekarske komore Srbije, ukazala je da starije osobe ima-

ju veću potrebu za zdravstvenom zaštitom i uglavnom imaju tri ili više bolesti hroničnog karaktera, koje zahtevaju kontinuirano lečenje, i specifičnu zdravstvenu negu. Stoga, što su pacijenti stariji, to su i veća zdravstvena davanja.

- Primera radi, u Americi osobe starije od 65 godina troše 12,7 odsto BDP-a. Osobe između 70 i 74 godine, ukoliko su zdrave, troše do 460 dolara, ukoliko su dijabetičari do 750 dolara, ako su oboleli od mentalnih bolesti do 950 dolara, a od koronarnih čak i do 1.000 dolara. Mi sa prosekom od 220 evra ipak možemo premostiti taj jaz uz neke pomake - kazala je Radosavljevićeva i kao moguća rešenja navela jačanje sistema kućne nege, otvaranje centara u kojima medicinske sestre pružaju negu, gerontoloških centara, ali i upotrebu elektronskog kartona i komunikaciju putem interneta.

Dodala da je veliki problem i lekarskih kadrova, koji masovno odlaze u inostranstvo, te navela da trenutno imamo samo tri pedijatra starosti do 35 godina, dok je ostatak kadra pred penzijom.

I. Nikoletić

Broj penzionera raste za 1,2 odsto

- Pravo penzijsko invalidskog osiguranja trenutno koristi 1.722.649 penzionera. Najviše je starosnih penzionera, gotovo 60 odsto, invalidskih je oko 19 odsto, a porodičnih oko 21 odsto. Godišnje, broj penzionera se povećava za 1,2 odsto, kako je 10 do 15 godina unazad. Godišnje oko 100.000 korisnika prvi put ostvari pravo na penziju, dok imamo oko 80.000 preminulih penzionera - kazala je Jelica Timotijević i dodala da problemi PIO fonda, nasuprot restriktivnim merama na rashodnoj strani, treba da se rešavaju reformom i sistemskim rešenjima koja će povećati prihode.

